



Helse- og omsorgsdepartementet

Deres ref.:

Vår ref.: 15/5285

Dato: 11.1.2016

Høring om implementering av tobakksproduktdirektivet (2014/40/EF) og forslag til endringer i tobakksskadeloven (e-sigaretter)

Vi viser til brev fra Helse- og omsorgsdepartementet av 26. oktober om implementering av tobakksproduktdirektivet (2014/40/EF) og forslag til endringer i tobakksskadeloven (e-sigaretter). Innspill er innhentet fra relevante organisasjonsledd og behandlet i Legeforeningens sentralstyre 20. januar 2016.

Legeforeningen har som mål at Norge skal bli et tobakksfritt samfunn og anser det å forebygge tobakkrelaterte helseskader som en viktig samfunnsoppgave. Røyking er den enkeltfaktoren som har størst betydning for folkehelsen og den livsstilsfaktoren hvor de sosiale forskjellene er tydeligst. Legeforeningen støtter tiltak som ytterligere vil kunne redusere bruken av tobakk. Legeforeningen har lenge etterlyst en mer ambisiøs tobakkspolitikk og mener sterkere virkemidler må til om vi skal nå målet om et tobakksfritt samfunn.

Støtter forslaget

Legeforeningen støtter departementets forslag om at e-sigaretter underlegges tobakksskadeloven. Forhåpentligvis kan e-sigaretter bidra til at de som røyker i dag vil få et alternativ som vil kunne hjelpe flere å slutte. Forslaget vil gjøre folk oppmerksom på at e-sigaretter ikke er helt uskadelige produkter.

Vi er imidlertid bekymret for at forslaget kan medføre at de som tidligere ikke har røyket, starter med e-sigaretter. Legeforeningen mener det ville være svært uheldig om man renormaliserer røyking og røykeliknende atferd. Vi er også redd for at nikotinhengighet knyttet til e-sigaretter senere vil lette overgangen til røyking, slik man har sett ved bruk av snus.

På prinsipielt grunnlag ønsker ikke Legeforeningen å åpne opp for salg av enda flere tobakk- eller tobakkslignende produkter. Dette er også signaler fra flere av Legeforeningens organisasjonsledd. Samtidig ser Legeforeningen at e-sigaretter vil kunne hjelpe flere til å slutte røyke sigaretter, som vil ha en betydelig helsegevinst. Legeforeningen støtter derfor departementets forslag om å innlemme e-sigaretter i tobakksskadeloven.

Legeforeningen mener det må kreves nøytrale pakker av e-sigaretter, slik departementet har foreslått for øvrige tobakksvarer. Vi vet også at pris har størst effekt på unge mennesker, og det er derfor viktig at e-sigarettene pålegges en tilstrekkelig høy avgift. Det er særlig viktig at e-sigaretter går under røykeforbudet på de steder der loven gjelder i dag. Det bør absolutt ikke være opp til eierne av lokalene om det kan røykes e-sigaretter der. E-sigarettene bør også utstyres med helseadvarsel. Vi mener man bør vurdere å utrede overføring av e-sigaretter med nikotin til legemiddellisten slik at det kan skrives på resept. På den måten vil man sikre at avhengighetsskapende e-sigaretter kun brukes av de som trenger hjelp med røykavvenning.

Legeforeningen stiller seg også positive til at det ikke skal være lov å importere, selge eller

dele ut røyketobakk med kunstig smak. Røyketobakk er svært helseskadelig, og bør ikke tillates smakstilsatt for å gjøre det mer attraktivt å røyke for enkelte grupper. Legeforeningen mener dette forbudet også bør gjelde snus. Snusforbruket særlig blant unge mennesker har økt eksplosivt, og vi tror man kan bremse denne utviklingen ved å forby fristende smaker også i snus.

En tobakksfri generasjon

For å sikre at ikke unge mennesker begynner med e-sigaretter, foreslår Legeforeningen at det innføres forbud mot salg av alle tobakksprodukter, inklusive e-sigaretter, til alle født etter 1. januar 2000. Dette vil hindre at dagens barn og unge blir neste generasjon av voksne som er avhengige av tobakk, og at unge som aldri har røyket begynner med e-sigaretter. Forslaget vil også få fortløpende på prosessen om å nå den langsiktige visjonen om et tobakksfritt samfunn. Forslaget vil ikke berøre voksnes mulighet til å kjøpe og bruke tobakk, ei heller e-sigaretter. Ettersom det foreligger begrenset med forskning om effekten av e-sigaretter, ber vi Helse- og omsorgsdepartementet følge nøye med på omfanget og bruken av e-sigaretter fremover, og fortløpende vurdere behovet for ytterligere tiltak dersom også en stor andel ikke-røykere tar produktet i bruk.

Med hilsen
Den norske legeforening



Geir Riise
Generalsekretær



Jorunn Fryjordet
Avdelingsdirektør

Saksbehandler:
Sara Underland Mjelva